

aplinkos apsaugos agentūra

Aplinkos ministro įsakymo D1-462 (Tvarkos aprašas) nauja redakcija.

Cheminių medžiagų skyrius

Vyr. specialistė Monika Avižienė (870662048)

chemija@aaa.am.lt

- *Tvarkos aprašo bendrieji pakeitimai*
- *Tvarkos aprašo taikymo sritis / paaiškinimai*
- *Tvarkos aprašo pakeitimai į kuriuos reikia atkreipti dėmesį*
- *Tvarkos aprašo III skyrius – informacijos teikimas apsinuodijimų centrams pagal Reglamento (EB) Nr. 1272/2008 (CLP reglamentas) 45 str.*
- *Mokomoji medžiaga kaip teikti duomenis į informacinę sistemą AIVIKS (IS AIVIKS)*
- *Atsakymai į dažniausiai pateiktus išankstinius klausimus*

2006 m. spalio 12 d. Aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-462 dėl duomenų ir informacijos apie Lietuvos Respublikoje gaminamas, importuojamas, platinamas, eksportuojamas ir pramoninėje, profesinėje ar kitoje ūkinėje veikloje naudojamus chemines medžiagas ir preparatus, jų savybes, galimą poveikį žmogaus sveikatai ir aplinkai teikimo, rinkimo, kaupimo bei tolesnio paskirstymo tvarkos aprašo patvirtinimo

**Nauja redakcija
2020 m. birželio 18
d. Nr. D1-362**

[Aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-462](#) dėl duomenų ir informacijos apie chemines medžiagas ir cheminius mišinius teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo

Tvarkos aprašo nauja redakcija

- Terminas „*preparatas*“ keičiamas į terminą „*cheminis mišinys*“
- Pasikeitusi dalių numeracija, skyrių ir priedų skaičius:
  - **I SKYRIUS.** BENDROSIOS NUOSTATOS
  - **II SKYRIUS.** DUOMENŲ IR INFORMACIJOS APIE CHEMINES MEDŽIAGAS IR CHEMINIUS MIŠINIUS TEIKIMAS
  - **III SKYRIUS.** INFORMACIJOS APIE CHEMINIUS MIŠINIUS, KURIE PRISKIRIAMI PAVOJINGIEMS DĖL JŲ POVEIKIO ŽMONIŲ SVEIKATAI AR DĖL JŲ FIZINIO POVEIKIO TEIKIMAS
  - **IV SKYRIUS.** DUOMENŲ IR INFORMACIJOS RINKIMAS IR KAUPIMAS APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROJE
- Priedai:
  - 1 priedas. Žmogaus sveikatai pavojingumo klasių, kategorijų ir frazių lentelė, kuria remiantis teikiamos kasmetinės ataskaitos į IS AIVIKS sistemą.
  - 2 priedas. Žmogaus sveikatai pavojingų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių kiekių, nuo kurių reikia teikti duomenis ir informaciją į IS AIVIKS, lentelė.

I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

- Tvarkos aprašo paskirtis (*1 punktą*)
- Duomenų rinkimo ir kaupimo apie chemines medžiagas ir cheminius mišinius tikslas (*2 punktą*)
- **Veiklos, kurioms Tvarkos aprašas nėra taikomas (*3 ir 4 punktai*)**

Veiklos kurioms Tvarkos aprašas netaikomas pagal LR cheminių medžiagų ir cheminių mišinių įstatymo 1(3) str.

- Atliekų tvarkymas
- Radioaktyviųjų medžiagų ir jų turinčių cheminių mišinių tvarkymas
- Galutiniam vartotojui skirtų gaminių tvarkymui (kosmetikos gaminiai, maisto produktai, pašarai ir jų priedai, vaistiniai ir veterinariniai preparatai, medicinos priemonės)
- Cheminės medžiagos ir cheminiai mišiniai, kuriems taikoma tranzito muitinės procedūra
- Pavojingųjų cheminių medžiagų ir cheminių mišinių gabenimas geležinkelių, kelių, vidaus vandenų, jūrų ar oro transportu

Veiklos nepatenkančios į Tvarkos aprašo taikymo sritį

1. Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių mažmeninė prekyba.
2. Žemės ūkio veikla.
3. Moksliniai technologiniai tyrimai, laboratoriniai tyrimai (tiesiogiai nesusiję su gamyba ar kita ūkine veikla).
4. Naftos produktų ir kitų produktų, kurie naudojami kaip energijos ištekliai, prekyba ir laikymas degalinėse.
5. Cheminių medžiagų ir cheminių mišinių naudojimas asmeniniams poreikiams, kurie nėra susiję su verslu ar profesija.
6. Polimerų ir cheminių medžiagų, įtrauktų į Reglamento (EB) Nr. 1907/2006 IV ir V priedus, gamyba, importas, naudojimas ar platinimas (natūraliai gamtoje randamos cheminės medžiagos).

Vykdoma veikla	Tvarkos aprašas taikomas	Tvarkos aprašas netaikomas	Paaškinimai
Dažų parduotuvė, kuri parduoda dažus paprastiesiems vartotojams ir dažymo paslaugas atliekančioms įmonėms.	✓		Informacija teikiama apie dažus, kurie parduodami profesionaliems naudotojams
Ūkininkas naudojantis trąšas savo veikloje ir jas parduodantis kitiems vartotojams.	✓		Informacija teikiama apie išplatintas trąšas.
Ploviklius gaminančios įmonės atliekami laboratoriniai kokybės tyrimai.	✓		Veikla tiesiogiai susijusi su ploviklių gamyba.
Laboratorija atliekanti mokslinius tyrimus.		✓	
Mėsos gamybos įmonės administracinių patalpų dezinfekcija ir kraštovaizdžio priežiūra.		✓	Veikla nesusijusi su tiesiogine veikla t. y. atsisakius šių veiklų pagrindinė veikla nenustos vykti.
Mėsos gamybos cecho įrenginių dezinfekavimas.	✓		Veikla tiesiogiai susijusi su gamyba t. y. tolesnė gamyba negalima jei įrenginiai nėra išvalomi.
Kelius tiesianti įmonė naudoja kurą kelių tiesimo technikai (ekskavatoriai, buldozeriai ir kt.)	✓		Kuras, naudojamas kelių tiesimo technikoje tiesiogiai susijęs su vykdoma įmonės veikla.
Valiklius gaminanti įmonė, perka kurą vadybininkų transporto priemonėms.		✓	Veikla nesusijusi su tiesiogine veikla t. y. atsisakius transporto priemonių valiklių gamyba nesustos.

II SKYRIUS. DUOMENŲ IR INFORMACIJOS APIE CHEMINES MEDŽIAGAS IR CHEMINIUS MIŠINIUS TEIKIMAS

- Teikiamų duomenų ir informacijos įrankis (IS AIVIKS) (9 *punktas*)
- Teikiamų duomenų ir informacijos apimtis (11 *punktas*)
- Kada duomenys turi būti pateikti (terminas, kiekiai) (12, 13 *punktai ir 2 priedas*)

Pakeitimai:

- Jei žinomas nurodomas mišinio unikalus identifikatorius (UFI kodas):
UFI kodo nurodymas → nėra būtina pateikti duomenų apie mišinio toksikologinę informaciją
- Įmonės vadovas užsienio pilietis → duomenys ir informacija teikiama el. paštu (chemija@aaa.am.lt)

III SKYRIUS. INFORMACIJOS APIE CHEMINIUS MIŠINIUS, KURIE PRISKIRIAMI PAVOJINGIEMS DĖL JŲ POVEIKIO ŽMONIŲ SVEIKATAI AR DĖL JŲ FIZINIO POVEIKIO TEIKIMAS

Informacijos apie pavojingus mišinius pateikimas pagal CLP reglamento 45 str.:

- Taikymo apimtis ir reikalavimai (CLP VIII priedas) (*17 punktas*)
- Pateikimo datos (*18 ir 19 punktai*)
- Pereinamasis laikotarpis (*20 punktas*)
- Pateikimo įrankis (*21 punktas*)

CLP reglamento 45 str. reikalavimai

- **Taikoma** importuotojams ir tolesniems naudotojams (cheminių mišinių ruošėjams, perpakuotojams ir perpilstytojams)
- **Taikymo sritis:** cheminiai mišiniai klasifikuojami kaip pavojingi žmogaus sveikatai ar turintys fizinį pavojų
- **Reikalavimas:** pateikti informaciją apie pavojingą cheminį mišinį prieš teikiant jį rinkai

CLP reglamento 45 str. įgyvendinimas

Iki 2021 m. sausio 1 d.

- Reikalavimai įgyvendinami Aplinkos ministro įsakymu D1-462
- LT importuotojai ir tolesni naudotojai sukuria cheminio mišinio įrašą IS AIVIKS sistemoje
- ES importuotojai ir tolesni naudotojai atsiunčia reikiamą informaciją el. paštu
- Informacija pateikiama iš saugos duomenų lapų (SDL)

Po 2021 m. sausio 1 d.

- Reikalavimai įgyvendinami pagal [CLP reglamento VIII priedą](#)
- ES šalių importuotojai ir tolesni naudotojai teikia informaciją naudodamiesi Europos cheminių medžiagų agentūros (EHCA) sukurtu įrankiu
- Teikiamos informacijos reikalavimai nurodyti CLP VIII priede

Pavojingi cheminiai mišiniai, apie kuriuos turi būti pateikta informacija pagal CLP reglamento VIII priedą

Pavojingumo frazės žmogaus sveikatai

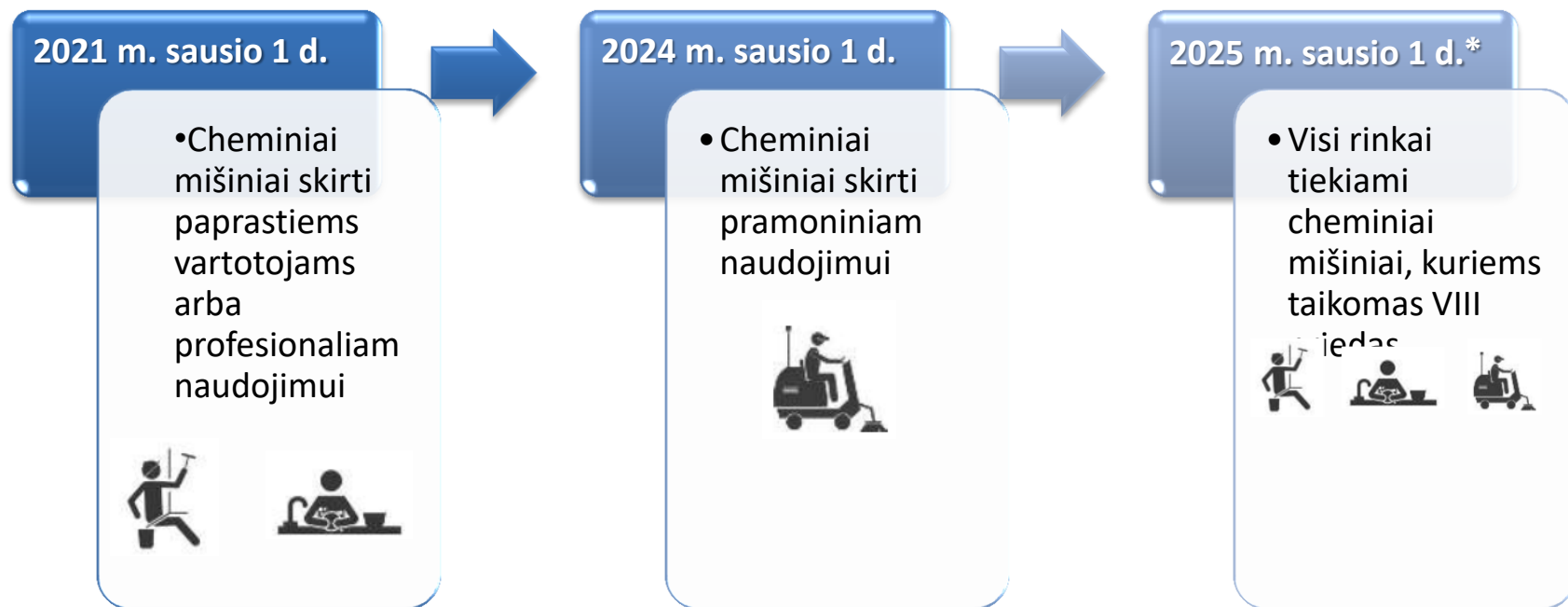
- H300 H301 H302
H310 H311 H312
H330 H331 H332
H314 H315 H318
H319 H334 H317
H340 H341 H350
H351 H360 H361
H362 H370 H371
H335 H336 H372
H373 H304

Fizinio pavojaus pavojingumo frazės

- H220 H221 H230
H231 H222 H223
H270 H229 H224
H225 H226 H228
H240 H241 H242
H250 H251 H252
H260 H261 H271
H272 H290

CLP VIII priedo taikymo terminai ir pereinamasis laikotarpis

*Pereinamasis laikotarpis taikomas cheminiams mišiniams, kurių kortelės IS AIVIKS sukurtos iki nurodytų taikymo terminų.

Informacijos pateikimas pagal CLP VIII priedą

Europos cheminių medžiagų agentūros (ECHA) sukurtas įrankis:

Platesnė informacija apie CLP VIII priedo taikymą:

[AAA - CLP reglamento VIII priedas \(gamta.lt\)](#)

[Pradžia - Poison Centres \(europa.eu\)](#)

IV SKYRIUS. DUOMENŲ IR INFORMACIJOS RINKIMAS IR KAUPIMAS APLINKOS APSAUGOS AGENTŪROJE

- Duomenų ir informacijos teikimo atsakomybė (22 *punktas*)
- Pateiktų duomenų grąžinimas patikslinimui (23 *punktas*)
- Konfidencialumas ir asmens duomenų apsauga (24 – 26 *punktai*)

Pakeitimai:

- AAA per 3 d. d. patvirtina el. paštu pateiktas ataskaitas (įmonės vadovas – užsienio pilietis)
- Grąžintas patikslinti ataskaitas duomenų teikėjas turi papildyti per 15 d. d.

Tvarkos aprašo 2 priedas

Pavojingumo frazės	Cheminės medžiagos kiekis (kg)	Cheminio mišinio kiekis iki 2023 m. gruodžio 31 d. (kg)	Cheminio mišinio kiekis nuo 2024 m. sausio 1 d. (kg)
H300, H310, H330	10	1	10
H301, H311, H331	10	1	10
H340	10	10	10
H350	10	10	10
H360	10	10	10
H372	100	10	100
H373	1000	10	1000
H370	100	10	100
H371	1000	10	1000
H314	100	10	100
H318	100	10	100
H304	100	10	100
H334	100	10	100
H317	100	10	100
H400, H410, H411, H412	100	100	100

Mokomoji medžiaga kaip teikti duomenis į IS AIVIKS

1. Duomenų teikėjų prisijungimas prie IS AIVIKS
2. IS AIVIKS funkcionalumai ir jų valdymas
3. Cheminės medžiagos sukūrimas IS AIVIKS
4. Mišinio sukūrimas IS AIVIKS
5. Duomenų rinkinio (ataskaitos) apie chemines medžiagas ir mišinius sukūrimas
6. Informacijos pateikimas apie cheminę medžiagą / cheminės medžiagos įkėlimas į dokumentą (ataskaitą)
7. Informacijos pateikimas apie mišinį / mišinio įkėlimas į dokumentą (ataskaitą)
8. Duomenų rinkinio (ataskaitos) tikrinimas, pateikimas ir klaidos
9. Duomenų rinkinio (ataskaitos) tikslinimas, pakartotinis pateikimas ir priėmimas
10. KN kodai ir ECHA cheminių medžiagų duomenų bazė

Atsakymai į pateiktus klausimus I

1. Ar reikia teikti duomenis apie mišinį į IS AIVIKS jei informacija apie mišinį yra pateikta pagal CLP reglamento VIII priedo reikalavimus ir mišinys turi UFI kodą?

Atsakymas: Taip. Jei, priklausomai nuo mišinio klasifikavimo, pasiekiami kiekiai nurodyti Tvarkos apraše.

2. Ar reikia teikti duomenis į IS AIVIKS apie dezinfekcinį skystį?

Atsakymas: Taip. Jei dezinfekcinis skystis naudojamas veikloms, kurios patenka į Tvarkos aprašo taikymo sritį, ir pasiekiami Tvarkos apraše nurodyti kiekiai.

Atsakymai į pateiktus klausimus II

3. Ar IS AIVIKS bus galimybė pridėti / įkelti cheminių medžiagų / cheminių mišinių saugos duomenų lapus (SDL)?

Atsakymas: Ne. Tokio funkcionalumo nėra planuojam įdiegti.

4. Kas atsakingas už teisingą SDL pateikimą?

Atsakymas: SDL turi pateikti cheminės medžiagos ar cheminio mišinio tiekėjas (gamintojas, importuotojas, platintojas). SDL turi atitikti [Reglamento \(EB\) Nr. 1907/2006](#) (REACH reglamentas) 31 str. ir II priedo reikalavimus. SDL gavėjas turi įsitikinti, kad SDL pateikta informacija atitinka REACH reglamento reikalavimus ir, reikalui esant, kreiptis į tiekėją.

Atsakymai į pateiktus klausimus III

5. Kada pateiktos ataskaitos yra grąžinamos patikslinti?

Atsakymas: Pateiktos ataskaitos grąžinamos patikslinti šiais atvejais:

- Cheminių medžiagų / cheminių mišinių kortelėse nepateikta, pateikta ne pilna arba klaidingai pateikta informacija
- Duomenų teikėjui paprašius grąžinti patikslinti, kuomet ataskaitos būseną yra „Pateiktas“
- Duomenų teikėjui paprašius grąžinti patikslinti ir pateikus kontrolės vykdančios institucijos nurodymą, kad atskaita turi būti patikslinta, kuomet ataskaitos būseną yra „Priimtas“

6. Iki kada reikia pateikti ataskaitas?

Atsakymas: Pagal Tvarkos aprašą ataskaitos teikiamos kiekvienais metais už praėjusius kalendorinius metus iki kovo 1 d. IS AIVIKS yra prieinama ir ja naudotis galima visus metus.

Atsakymai į pateiktus klausimus IV

7. Kaip tinkamai nurodyti duomenis ataskaitoje jei cheminė medžiaga / cheminis mišinys yra perkamas iš kity ES šalių ir parduodamas kitoms ES šalims?

Atsakymas: Importas / eksportas yra cheminių medžiagų ar cheminių mišinių išvežimas / įvežimas į Bendrijos muitų teritoriją. ES laisvas prekių judėjimas. Tiekimas rinkai į ES šalis yra platinimas. Teikiamuose duomenyse nurodoma informacija apie išplatintas chemines medžiagas / cheminius mišinius (LT + ES). ES nupirktos cheminės medžiagos / cheminiai mišiniai neapima Tvarkos aprašo taikymo srities, nes informacija teikiama apie pagamintas, eksportuotas, importuotas, išplatintas ir sunaudotas chemines medžiagas ir cheminius mišinius.

Ačiū už dėmesį

